

ZAKON

O LOKALNIM IZBORIMA

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se izbor i prestanak mandata odbornika skupština jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: odbornici) i predsednika opštine, odnosno gradonačelnika.

Član 2.

Građani biraju odbornike i predsednika opštine, odnosno gradonačelnika na osnovu slobodnog, opšteg i jednakog izbornog prava. Izorno pravo građani ostvaruju neposredno, tajnim glasanjem.

Niko nema pravo da, po bilo kom osnovu, sprečava ili primorava građanina da glasa, da ga poziva na odgovornost zbog glasanja ili da od njega traži da se izjasni za koga je glasao ili zašto nije glasao.

Član 3.

Odbornici se biraju na osnovu lista političkih stranaka i drugih političkih organizacija, njihovih koalicija i lista koje predlože grupe građana (u daljem tekstu: izborna lista).

Član 4.

Građani imaju pravo da preko sredstava javnog informisanja budu ravnopravno, blagovremeno, istinito, nepristrasno i potpuno obavešteni o izbornoj kampanji podnositaca izbornih lista i kandidatima s izbornih lista, kao i o drugim događajima značajnim za izbore.

Sredstava javnog informisanja dužna su da u izbornoj kampanji obezbede ravnopravnost, blagovremenost, istinitost, nepristrasnost i potpunost u obaveštavanju o svim podnosiocima izbornih lista i kandidatima s tih lista, kao i o drugim događajima značajnim za izbore.

Izborna kampanja, u smislu ovog zakona, predstavlja sve javne, političke, promotivne i druge aktivnosti podnositaca izbornih lista i kandidata s tih lista.

Član 5.

Odbornici i predsednik opštine, odnosno gradonačelnik, biraju se na četiri godine.

Izbori za odbornike i predsednika opštine, odnosno gradonačelnika, moraju se sprovести najkasnije 30 dana pre kraja njihovog mandata.

Član 6.

Odbornik ne može biti zaposleni u opštinskoj upravi i lice koje imenuje, odnosno postavlja skupština jedinice lokalne samouprave.

Danom potvrđivanja odborničkog mandata zaposlenom u upravi jedinice lokalne samouprave počinje da miruje radni odnos.

Danom potvrđivanja odborničkog mandata licima koje je imenovala, odnosno postavila skupština jedinice lokalne samouprave, prestaje funkcija na koju su imenovani, odnosno postavljeni.

Predsednik opštine odnosno gradonačelnik, ne može biti odbornik skupštine opštine odnosno grada, vršiti dužnost u organima javnih službi ili preduzeća koje osniva opština odnosno grad, niti dužnost u državnim organima i organima teritorijalne autonomije.

Član 7.

Pravo da bira odbornika i predsednika opštine, odnosno gradonačelnika, ima građanin Republike Srbije koji je jugoslovenski državljanin, koji je navršio 18 godina života, poslovno je sposoban i ima prebivalište na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj ostvaruje izborno pravo.

Za odbornika i predsednika opštine, odnosno gradonačelnika, može biti izabran građanin Republike Srbije koji je jugoslovenski državljanin, koji je navršio 18 godina života, poslovno je sposoban i ima prebivalište na teritoriji jedinice lokalne samouprave na kojoj je predložen za odbornika ili za predsednika opštine, odnosno gradonačelnika.

Član 8.

Izbor odbornika obavlja se u opštini kao jedinstvenoj izbornoj jedinici.

Odbornički mandati raspodeljuju se između izbornih lista srazmerno broju dobijenih glasova koji je osvojila svaka od izbornih lista.

Član 9.

Izbore za odbornike i predsednike opština, odnosno gradonačelnike, raspisuje predsednik Narodne skupštine.

Od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora ne može proteći manje od 30, ni više od 60 dana.

Odlukom o raspisivanju izbora određuje se dan održavanja izbora, kao i dan od kada počinju teći rokovi za vršenje izbornih radnji.

Odluka o raspisivanju izbora objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 10.

Izbore za odbornike i predsednike opština, odnosno gradonačelnike, sprovode izborne komisije jedinica lokalne samouprave i birački odbori.

II IZBOR ODBORNIKA SKUPŠTINE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

1. Organi za sprovođenje izbora

Član 11.

Organi za sprovođenje izbora su izborna komisija jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: izborna komisija) i birački odbori.

Organi za sprovođenje izbora su samostalni i nezavisni u radu i rade na osnovu zakona i propisa donetih na osnovu zakona.

Za svoj rad organi za sprovođenje izbora odgovaraju organu koji ih je imenovao.

Svi organi i organizacije dužni su da pružaju pomoć organima za sprovođenje izbora i da dostavljaju podatke koji su im potrebni za rad.

Član 12.

Članovi organa za sprovođenje izbora i njihovi zamenici mogu biti samo građani koji imaju izborno pravo, kao i prebivalište na teritoriji opštine.

Članovima organa za sprovođenje izbora i njihovim zamenicima prestaje funkcija u ovim organima kad prihvate kandidaturu za odbornika.

Član 13.

Izborna komisija radi u stalnom sastavu (imenovani članovi) i u proširenom sastavu (opunomoćeni članovi).

Izborna komisija radi u proširenom sastavu od dana utvrđivanja tog sastava do završetka izbora.

Pravo da odredi opunomoćenog člana za rad u organima za sprovođenje izbora ima svaki podnositelj potvrđene i proglašene izborne liste koji je predložio najmanje dve trećine kandidata od ukupnog broja odbornika koji se bira.

Dva ili više podnositelaca izborne liste mogu odrediti zajedničkog opunomoćenog člana za rad u organu za sprovođenje izbora.

Izborna komisija odlučuje većinom glasova članova u stalnom, odnosno proširenom sastavu.

Član 14.

Izbornu komisiju u stalnom sastavu čine predsednik i najmanje šest članova koje imenuje skupština jedinice lokalne samouprave, a u proširenom sastavu - i po jedan opunomoćeni predstavnik podnositelaca izborne liste koji je predložio najmanje dve trećine kandidata od ukupnog broja odbornika koji se bira.

Izborna komisija ima sekretara koga imenuje skupština jedinice lokalne samouprave. Sekretar učestvuje u radu komisije bez prava odlučivanja.

Predsednik, članovi izborne komisije u stalnom i proširenom sastavu i njen sekretar imaju zamenike.

Za predsednika, zamenika predsednika i sekretara izborne komisije imenuje se lice koje je diplomirani pravnik.

Izborna komisija danom proglašenja izborne liste istovremeno rešenjem utvrđuje koji podnositelj izborne liste ispunjava uslove za određivanje svojih predstavnika u prošireni sastav ovog organa.

Rešenjem o ispunjenju ili neispunjenu uslova za određivanje predstavnika podnositelja izborne liste u prošireni sastav izborna komisija dostavlja podnosiocu izborne liste u roku od 24 časa od donošenja tog rešenja.

Podnositac izborne liste određuje svog opunomoćenog predstavnika u izbirnoj komisiji u roku od 24 časa od dostavljanja rešenja iz stava 5. ovog člana i po isteku tog roka gubi pravo da ga odredi.

Izborna komisija utvrđuje prošireni sastav u roku od 24 časa od isteka roka iz stava 6. ovog člana.

Član 15.

Izborna komisija:

- 1) stara se o zakonitosti sprovođenja izbora odbornika;
- 2) određuje biračka mesta, pri čemu naročito vodi računa o ravnomernoj raspoređenosti birača na biračkim mestima i o dostupnosti biračkog mesta biračima;
- 3) određuje biračke odbore i imenuje njihove članove;
- 4) daje uputstva biračkim odborima u pogledu sprovođenja postupka izbora odbornika;
- 5) propisuje obrasce i organizuje tehničke pripreme za sprovođenje izbora za odbornike;
- 6) utvrđuje da li su izborne liste sačinjene i podnete u skladu sa propisima o izboru odbornika;
- 7) proglašava izborne liste;
- 8) utvrđuje oblik i izgled glasačkih listića, broj glasačkih listića za biračka mesta i zapisnički ih predaje biračkim odborima;
- 9) utvrđuje i objavljuje ukupne rezultate izbora odbornika;
- 10) podnosi izveštaj skupštini jedinice lokalne samouprave o sprovedenim izborima za odbornike;
- 11) dostavlja republičkom organu nadležnom za poslove statistike podatke o sprovođenju i rezultatima izbora za odbornike, neposredno po završetku izbora;
- 12) obavlja i druge poslove određene propisima o izboru odbornika.

U svom radu, izborna komisija shodno primenjuje uputstva i druge akte Republičke izborne komisije koji se odnose na sprovođenje izbora za narodne poslanike.

Član 16.

Birački odbor radi u stalnom i proširenom sastavu.

Birački odbor u stalnom sastavu čine predsednik i najmanje četiri člana.

U pogledu utvrđivanja sastava biračkog odbora u proširenom sastavu, primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na izbornu komisiju u proširenom sastavu.

Predsednik i članovi biračkog odbora imaju zamenike.

Birački odbor imenuje se najkasnije deset dana pre dana određenog za održavanje izbora.

Rešenje o imenovanju biračkih odbora dostavlja se svim podnosiocima potvrđenih izbornih lista, u roku od 48 časova od dana donošenja rešenja.

Član 17.

Birački odbor neposredno sprovodi glasanje, obezbeđuje pravilnost i tajnost glasanja, utvrđuje rezultate glasanja na biračkom mestu i obavlja druge poslove određene zakonom.

Birački odbor se stara o održavanju reda na biračkom mestu za vreme glasanja. Bliža pravila o radu biračkog odbora određuje izborna komisija.

2. Kandidovanje

Član 18.

Kandidate za odbornike mogu predlagati, posebno ili zajedno, političke stranke, koalicije i druge političke organizacije, koje svojim potpisima podrži najmanje 30 birača po predlogu za jednog kandidata ili najmanje 200 birača po izbornoj listi.

Kandidate za odbornike može predložiti i grupa građana, koju svojim potpisima podrži najmanje 30 birača po predlogu za jednog kandidata ili najmanje 200 birača po izbornoj listi.

U ime političke stranke ili grupe građana, predloge iz stava 1. i 2. ovog člana može podneti samo lice koje je politička stranka ili grupa građana ovlastila.

U ime koalicije stranaka, predlog iz stava 1. i 2. ovog člana podnose najviše dva ovlašćena lica.

Član 19.

Izborna lista dostavlja se izbornoj komisiji najkasnije 15 dana pre dana određenog za održavanje izbora.

Uz izbornu listu izbornoj komisiji dostavlja se dokumentacija, i to:

- 1) potvrda o izbornom pravu za svakog kandidata sa izborne liste, u kojoj je naznačeno ime i prezime, datum rođenja, zanimanje i jedinstveni matični broj kandidata;
- 2) pismena izjava kandidata da prihvata kandidaturu;
- 3) potvrda o prebivalištu kandidata;
- 4) pismena saglasnost nosioca liste;
- 5) ovlašćenje lica koja podnose izbornu listu;
- 6) uverenje o državljanstvu;
- 7) potpisi birača koji su podržali određenu izbornu listu.

Kad izbornu listu predlaže koalicija stranaka uz izbornu listu se obavezno podnosi i pismeni koalicioni sporazum kojim se uređuje način raspodele mandata, u skladu sa ovim zakonom.

Koalicionim sporazumom iz stava 3. ovog člana uređuje se i način prestanka mandata u slučaju iz člana 45. stav 1. tač. 1) i 10) ovog zakona, kao i u drugim slučajevima popune upražnjenog odborničkog mesta u skladu sa ovim zakonom.

Član 20.

Jedno lice može biti kandidat za odbornika samo na jednoj izbornoj listi.

Podnositelj izborne liste određuje redosled kandidata na listi.

Na izbornoj listi među svaka četiri kandidata po redosledu na listi (prva četiri mesta, druga četiri mesta i tako do kraja liste) mora biti po jedan kandidat - pripadnik onog pola koji je manje zastupljen na listi, a ukupno na izbornoj listi mora biti najmanje 30% kandidata manje zastupljenog pola na listi.

Ako izborna lista ne ispunjava uslove iz stava 3. ovog člana smatraće se da sadrži nedostatke za proglašenje izborne liste, a predlagač liste biće pozvan u skladu sa ovim zakonom, da otkloni nedostatke liste.

Ako predlagač liste ne otkloni nedostatke iz stava 4. ovog člana, izborna komisija odbije proglašenje izborne liste, u skladu sa ovim zakonom.

Kad po donošenju rešenja o proglašenju izborne liste kandidat bude pravosnažnom sudskom odlukom lišen poslovne sposobnosti, izgubi

državljanstvo Republike Srbije, odustane od kandidature ili ako nastupi njegova smrt, podnositelj izborne liste gubi pravo da predloži novog kandidata.

Položaj na izbornoj listi kandidata iz stava 3. ovog člana zauzima kandidat koji je po redosledu sledeći na izbornoj listi.

Član 21.

Podnositelj izborne liste može povući listu najdocnije do dana utvrđivanja zbirne izborne liste.

Povlačenjem izborne liste prestaje funkcija predstavnika podnosioca liste u svim organima za sprovođenje izbora, kao i sva prava koja mu u tom svojstvu po odredbama ovog zakona pripadaju.

Član 22.

Naziv izborne liste određuje se prema nazivu političke stranke koja podnosi listu, a u naziv se može uključiti ime i prezime lica koje politička stranka odredi kao nosioca izborne liste.

Ako dve ili više političkih stranaka podnesu zajedničku izbornu listu, naziv izborne liste i najviše dva nosioca izborne liste određuju se sporazumno.

Uz naziv izborne liste grupe građana podnositelj određuje bližu oznaku te liste, a u naziv se može uključiti ime i prezime lica koje grupa građana odredi kao nosioca izborne liste.

Lice određeno kao nosilac izborne liste može biti kandidat za odbornika.

Član 23.

Izborna komisija propisuje oblik i sadržaj obrasca za potpis birača koji podržavaju izbornu listu i stavlja ga na raspolaganje učesnicima u izborima u roku od 5 dana od dana raspisivanja izbora.

Podnositelj izborne liste određuje ovlašćena lica za prikupljanje potpisa birača koji podržavaju izbornu listu i izdaje im posebno ovlašćenje za prikupljanje potpisa.

Obrazac ovlašćenja za lica iz stava 2. ovog člana propisuje izborna komisija.

Zabranjeno je prikupljanje potpisa na radnim mestima, kao i svaki vid vršenja pritiska na građane da svojim potpisom podrže izbornu listu.

Birač može svojim potpisom podržati izbornu listu samo jednog predлагаča.

Izborna komisija propisaće način provere autentičnosti potpisa i drugih podataka kojim se popunjavaju obrasci iz stava 1. ovog člana.

Član 24.

Izborna komisija proglašava izbornu listu jedne političke stranke (stranačka izborna lista), listu dve ili više političkih stranaka (koaliciona izborna lista) ili listu grupe građana (izborna lista grupe građana), odmah po prijemu izborne liste i odgovarajuće dokumentacije, a najkasnije u roku od 24 časa od prijema izborne liste.

Rešenje o proglašenju izborne liste iz stava 1. ovog člana izborna komisija dostavlja bez odlaganja podnosiocu.

Član 25.

Kad izborna komisija utvrdi da izborna lista nije podneta blagovremeno, doneće rešenje o njenom odbacivanju.

Kad izborna komisija utvrdi da izborna lista sadrži nedostatke koji su smetnja za proglašenje izborne liste u skladu s ovim zakonom, doneće, u roku od 24 časa od prijema izborne liste, zaključak kojim se podnosiocu izborne liste nalaže da najkasnije u roku od 48 časova od časa dostavljanja zaključka otkloni te nedostatke. Tim zaključkom istovremeno će se podnosiocu izborne liste ukazati na radnje koje treba da obavi radi otklanjanja nedostataka.

Kad izborna komisija utvrdi da izborna lista sadrži nedostatke predviđene ovim zakonom, ili kad utvrdi da nedostaci izborne liste nisu otklonjeni, ili nisu otklonjeni u predviđenom roku, doneće u narednih 24 časa rešenje kojim se odbija proglašenje izborne liste.

Član 26.

Zbirnu izbornu listu utvrđuje izborna komisija i ona sadrži sve izborne liste, sa ličnim imenima svih kandidata i podacima o godini rođenja, zanimanju i prebivalištu.

Redosled izbornih lista, sa imenima svih kandidata, na zbirnoj izbornoj listi utvrđuje se prema redosledu njihovog proglašavanja.

Zbirnu izbornu listu izborna komisija objavljuje na način kako se objavljuju opštinski propisi, najkasnije deset dana pre dana održavanja izbora.

Svaki podnositac izborne liste ima pravo da u roku od 48 časova od dana objavljivanja zbirne izborne liste izvrši, preko lica koje ovlasti, uvid u sve podnete izborne liste i dokumentaciju podnetu uz njih.

Član 27.

Građani imaju pravo da budu obavešteni o izbornim listama.

Građani imaju pravo da, preko javnih glasila, budu blagovremeno, istinito i nepristrasno obavešteni o svim aktivnostima učesnika izbornog postupka i događajima značajnim za izbore.

3. Sprovodenje izbora

Član 28.

Izborna komisija dužna je da za svaki birački odbor blagovremeno pripremi materijal za glasanje, a naročito potreban broj glasačkih listića, izvod iz biračkog spiska, potvrde o izbornom pravu, posebne službene koverte za glasanje, kao i obrazac zapisnika o radu biračkog odbora.

Glasačke listiće priprema i overava izborna komisija.

Izborna komisija utvrđuje ukupan broj glasačkih listića, koji mora biti jednak broju birača upisanih u birački spisak u opštini.

Izborna komisija kontroliše pripremu i overu glasačkih listića i određuje broj rezervnih glasačkih listića, koji ne može biti veći od 0,3% od ukupnog broja glasačkih listića.

Glasački lističi štampaju se na jednom mestu.

Podnositac izborne liste dostavlja izbornoj komisiji ime lica koje ima pravo da prisustvuje štampanju, brojanju, pakovanju glasačkih listića i njihovom dostavljanju organima nadležnim za sprovođenje izbora.

U opštinama gde su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina glasački lističi se štampaju i na tim jezicima.

Izborna komisija bliže utvrđuje sadržinu, oblik i izgled glasačkih listića, način i kontrolu njihovog štampanja i dostavljanje i rukovanje glasačkim lističima.

Član 29.

Primopredaja izbornog materijala vrši se najkasnije 24 časa pre dana održavanja izbora.

Opštinska uprava stara se o uređivanju biračkih mesta i priprema za svaki birački odbor potreban broj glasačkih kutija s priborom za njihovo pečaćenje i priborom za pisanje.

Na dan izbora, pre početka glasanja, birački odbor utvrđuje da li je pripremljeni izborni materijal za to biračko mesto potpun i ispravan, da li je biračko mesto uređeno na način kojim se obezbeđuje tajnost glasanja i da li glasanje može početi, što unosi u zapisnik o svom radu.

Član 30.

Glasački listić sadrži:

- 1) redni broj koji se stavlja ispred naziva izborne liste,
- 2) nazine izbornih lista, prema redosledu utvrđenom na zbirnoj listi, sa ličnim imenom prvog kandidata sa liste,
- 3) napomenu da se glasa samo za jednu izbornu listu, zaokruživanjem rednog broja ispred naziva te liste ili naziva liste.

Član 31.

Zbirna izborna lista, s nazivima izbornih lista i imenima svih kandidata, mora za vreme glasanja biti vidno istaknuta na biračkom mestu.

Sadržaj, oblik i način isticanja zbirne izborne liste iz stava 1. ovog člana propisuje izborna komisija.

Član 32.

Predstavnici podnositelaca izbornih lista i kandidati za odbornike imaju pravo uvida u izborni materijal, a naročito u izvode iz biračkih spiskova, zapisnike biračkog odbora, zapisnike izbornih komisija i glasačke listiće. Uvid se vrši u službenim prostorijama izborne komisije, kao i kod organa kod kojih se izborni materijal nalazi. Uvid u izborni materijal može se izvršiti u roku od pet dana od dana održavanja izbora.

Član 33.

Birač glasa na biračkom mestu na kome je upisan u birački spisak.

Birač može da glasa i van biračkog mesta na kom je upisan u izvod iz biračkog spiska, pod uslovima i na način utvrđen zakonom.

Način glasanja van biračkog mesta, kao i broj birača koji su glasali na taj način unosi se u zapisnik o radu biračkog odbora.

Član 34.

Birač glasa lično.

Birač može glasati samo za jednu od izbornih lista sa glasačkog listića.

Glasa se zaokruživanjem rednog broja ispred naziva izborne liste za koju se glasa ili zaokruživanjem naziva izborne liste.

Birač sam presavija glasački listić tako da se ne vidi za koju je izbornu listu glasao i ubacuje ga u glasačku kutiju i odmah napušta biračko mesto.

4. Utvrđivanje i objavljivanje rezultata izbora

Član 35.

Po završenom glasanju birački odbor pristupa utvrđivanju rezultata glasanja na biračkom mestu.

Birački odbor utvrđuje broj neupotrebljenih glasačkih listića i stavlja ih u poseban omot koji pečati, s naznakom na omotu da se radi o neupotrebljenim glasačkim listićima.

Na osnovu izvoda iz biračkog spiska, birački odbor utvrđuje ukupan broj birača koji su glasali.

Kad se glasačka kutija otvorи, posle provere kontrolnog lista, važeći glasački listići odvajaju se od nevažećih.

Birački odbor konstatiše broj nevažećih glasačkih listića, unosi ga u zapisnik i nevažeće glasačke listice pečati u poseban omot, s naznakom da se radi o nevažećim glasačkim listićima, a potom utvrđuje broj važećih listića i broj glasova za svaku izbornu listu, što takođe unosi u zapisnik.

Važeći glasački listići stavljuju se u poseban omot sa naznakom da se radi o važećim glasačkim listićima, koji se potom pečati.

Nevažeći glasački listić jeste nepotpunjeni glasački listić, listić koji je popunjeno tako da se ne može utvrditi za koju se izbornu listu glasalo i listić na kome je zaokruženo više od jedne izborne liste.

Kad je na glasačkom listiću zaokruženo ime i prezime prvog kandidata na izbornoj listi ili je zaokružen naziv ili deo naziva izborne liste,

odnosno ako su istovremeno zaokruženi redni broj i naziv izborne liste i ime i prezime prvog kandidata, takav izborni listić smatra se važećim.

Kad se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji veći od broja birača koji su glasali, ili u glasačkoj kutiji nije nađen kontrolni listić, birački odbor se raspušta i imenuje novi, a glasanje na tom biračkom mestu ponavlja se.

Član 36.

Birački odbor, po utvrđivanju rezultata glasanja, u zapisnik o svom radu unosi: broj primljenih glasačkih listića; broj neupotrebljenih glasačkih listića; broj nevažećih glasačkih listića; broj važećih glasačkih listića; broj glasova datih za svaku izbornu listu; broj birača prema izvodu iz biračkog spiska i broj birača koji su glasali.

U zapisnik o radu biračkog odbora unose se i primedbe i mišljenja članova biračkog odbora, podnositelaca izbornih lista i zajedničkih predstavnika podnositelaca izbornih lista, kao i sve druge činjenice od značaja za glasanje.

Zapisnik o radu biračkog odbora potpisuju svi članovi biračkog odbora.

Član 37.

Zapisnik o radu biračkog odbora izrađuje se na propisanom obrascu koji se štampa u šest primeraka.

U opština gde su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina zapisnik o radu biračkog odbora štampa se i na tim jezicima.

Prvi primerak zapisnika s utvrđenim izbornim materijalom dostavlja se izbornoj komisiji.

Drugi primerak zapisnika ističe se na biračkom mestu na javni uvid.

Preostala četiri primerka zapisnika uručuju se predstavnicima podnositelaca izbornih lista koje su osvojile najveći broj glasova na tom biračkom mestu i to odmah ukoliko podnositelac izborne liste ima predstavnika u biračkom odboru, a ukoliko ga nema predstavnik podnositelca izborne liste može preuzeti primerak zapisnika od izborne komisije u roku od 12 časova.

Ostali podnosioci izborne liste imaju pravo da, u roku od 12 časova od dostavljanja materijala s biračkog mesta izbornoj komisiji, od izborne komisije dobiju overenu fotokopiju zapisnika s biračkog mesta.

Član 38.

Kad utvrdi rezultate glasanja, birački odbor će bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam časova od zatvaranja biračkih mesta, dostaviti izbornoj komisiji zapisnik o utvrđivanju rezultata glasanja na biračkom mestu, izvod iz biračkog spiska, važeće glasačke lističe u zapečaćenom posebnom omotu, neupotrebljene glasačke lističe u zapečaćenom posebnom omotu, nevažeće glasačke lističe u zapečaćenom posebnom omotu, kao i preostalu izbornu dokumentaciju.

O primopredaji izborne dokumentacije sastavlja se zapisnik koji potpisuje predstavnik izborne komisije i najmanje dva člana biračkog odbora koji su predali izbornu dokumentaciju.

Član 39.

Po prijemu izbornog materijala sa biračkih mesta izborna komisija, u roku od 24 časa od zatvaranja biračkih mesta, utvrđuje: ukupan broj birača upisanih u birački spisak; broj birača koji je glasao na biračkim mestima; broj birača koji su glasali van biračkog mesta; ukupan broj primljenih glasačkih lističa; ukupan broj nevažećih glasačkih lističa; ukupan broj važećih glasačkih lističa i broj glasova datih za svaku izbornu listu.

Izborna komisija utvrđuje rezultate glasanja na biračkim mestima najkasnije u roku od šest časova od dostavljanja izveštaja sa biračkih mesta.

Član 40.

Izborna komisija utvrđuje rezultate izbora i o tome sačinjava poseban zapisnik.

Svakoj izornoj listi pripada broj mandata koji je srazmeran broju dobijenih glasova.

Izborna komisija utvrđuje broj mandata koji pripada svakoj izornoj listi.

U raspodeli mandata učestvuju izborne liste koje su dobine najmanje 3% glasova od ukupnog broja glasova birača koji su glasali.

Član 41.

Izborna komisija raspodeljuje mandate između različitih izbornih lista tako što se ukupan broj odborničkih mesta množi brojem važećih glasova koji je osvojila svaka od izbornih lista. Dobijeni proizvod se zatim deli ukupnim brojem glasova datim svim izbornim listama, izuzimajući glasove date onim izbornim listama koje nisu ispunile uslov iz člana 40. ovog zakona. Svakoj

izbornoj listi dodeljuje se onoliko odborničkih mandata koliko celih brojeva proizlazi iz ove proporcije. Ukoliko jedan ili više odborničkih mandata ostane neraspoređen, oni se dodeljuju izbornim listama prema najvećim delovima razlomka.

Kad dve ili više izbornih lista imaju isti ili sledeći najveći deo razlomka, mandat se dodeljuje izbornoj listi koja je osvojila veći broj mandata.

Izborna komisija u roku od 24 časa od zatvaranja biračkih mesta vrši raspodelu odborničkih mandata na način iz stava 1. ovog člana, o čemu se sastavlja poseban zapisnik.

Član 42.

Mandati koji pripadaju određenoj izbornoj listi dodeljuju se kandidatima sa te liste, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Kad određenoj izbornoj listi pripadne više mandata nego što je na toj listi predloženo kandidata za odbornike, mandat se dodeljuje izbornoj listi koja ima sledeći veći deo razlomka.

Kad dve ili više izbornih lista imaju isti sledeći najveći deo razlomka mandat se dodeljuje izbornoj listi koja je osvojila najveći broj mandata.

Izbornoj listi se dodeljuje 1/3 dobijenih mandata kandidatima po njihovom redosledu na listi.

Podnositelj izborne liste će, najkasnije u roku od 10 dana od dana objavlјivanja ukupnih rezultata izbora, dostaviti izbornoj komisiji podatke o tome kojim kandidatima sa izborne liste se dodeljuju preostale 2/3 dobijenih odborničkih mandata, pri čemu se svaki četvrti od preostalih mandata obavezno dodeljuje kandidatima sa liste koji su pripadnici manje zastupljenog pola na listi.

Ako podnositelj izborne liste ne dostavi podatke, ili dostavi podatke koji nisu u skladu sa stavom 5. ovog člana, izborna komisija će ga pismeno obavestiti da je dužan da to učini u naknadnom roku od pet dana, uz upozorenje na posledice nepostupanja.

Ako podnositelj izborne liste ne dostavi podatke ni u naknadno ostavljenom roku, ili ponovo dostavi podatke koji nisu u skladu sa stavom 5. ovog člana, izborna komisija će posebnim rešenjem sve dobijene mandate sa te liste dodeliti kandidatima sa te liste prema njihovom redosledu na listi. Protiv ovog rešenja nije dozvoljen prigovor, niti žalba.

Ako je podnositelj izborne liste koalicija stranaka, preostale 2/3 dobijenih mandata dodeljuju se na osnovu koalicionog sporazuma iz člana 19. ovog zakona.

Član 43.

Izborna komisija objavljuje u roku od 24 časa rezultate izbora od zatvaranja biračkih mesta.

Član 44.

Izborna komisija izdaje odborniku uverenje da je izabran.

5. Prestanak mandata i ponovni izbori

Član 45.

Odborniku prestaje mandat pre isteka vremena na koje je izabran:

- 1) ako mu prestane članstvo u političkoj stranci ili koaliciji na čijoj je listi izabran;
- 2) podnošenjem ostavke;
- 3) donošenjem odluke o raspuštanju skupštine jedinice lokalne samouprave;
- 4) ako je pravosnažnom sudskom odlukom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest meseci;
- 5) ako je pravosnažnom odlukom liшен poslovne sposobnosti;
- 6) preuzimanjem posla, odnosno funkcije koje su, u skladu sa zakonom, nespojive s funkcijom odbornika;
- 7) ako mu prestane prebivalište na teritoriji jedinice lokalne samouprave;
- 8) gubljenjem državljanstva;
- 9) ako nastupi smrt odbornika;
- 10) brisanjem iz registra kod nadležnog organa političke stranke, odnosno druge političke organizacije na čijoj izbornoj listi je izabran.

Odborniku prestaje mandat danom nastupanja slučaja iz stava 1. ovog člana.

Dan prestanka mandata konstatiše skupština jedinice lokalne samouprave na prvoj narednoj sednici posle prijema obaveštenja o razlozima za prestanak mandata odbornika.

Član 46.

Ponovni izbori sprovode se ako izborna komisija ili nadležni opštinski sud ponište izbore zbog nepravilnosti u sprovođenju izbora, u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Ako se izbori ponište na pojedinom biračkom mestu, glasanje se ponavlja samo na tom biračkom mestu.

Na biračkim mestima na kojima izborni postupak nije sproveden u skladu s ovim zakonom, izbori se ponavljaju u roku od sedam dana od utvrđivanja nepravilnosti u izbornom postupku, na način i po postupku utvrđenim za sprovođenje izbora.

Ponovne izbore raspisuje izborna komisija.

Ponovni izbori sprovode se po listi kandidata koja je utvrđena za izbore koji su poništeni, osim kad su izbori poništeni zbog nepravilnosti u utvrđivanju izborne liste.

U slučaju ponavljanja izbora konačni rezultati izbora utvrđuju se po završetku ponovljenog glasanja.

Član 47.

Kada odborniku prestane mandat pre isteka vremena na koje je izabran, mandat pripada izbornoj listi sa koje je izabran. Taj mandat se dodeljuje sledećem kandidatu na izbornoj listi za koga stranka nije dobila mandat.

Kad odborniku prestane mandat pre isteka vremena na koje je izabran, a na izbornoj listi sa koje je odbornik bio izabran nema kandidata za koje podnosič izborne liste nije dobio mandat, mandat pripada podnosiocu izborne liste koji ima sledeći najveći deo razlomka a za njega nije dobio mandat.

Ako dve ili više izbornih lista imaju isti sledeći najveći deo razlomka, mandat pripada izbornoj listi koja je dobila veći broj mandata.

Mandat novog odbornika traje do isteka mandata odbornika kome je prestao mandat.

Od kandidata se pre utvrđivanja mandata pribavlja pismena saglasnost da prihvata mandat.

6. Zaštita izbornog prava

Član 48.

Svaki birač, kandidat za odbornika i podnositac izborne liste može izbornoj komisiji uložiti prigovor zbog povrede izbornog prava ili izbornog postupka.

Svaki član biračkog odbora može uložiti prigovor izbornoj komisiji zbog povrede izbornog prava ili izbornog postupka do koje je došlo na biračkom mestu.

Prigovor se podnosi u roku od 24 časa od dana kada je doneta odluka, odnosno izvršena radnja ili učinjen propust.

Član 49.

Izborna komisija doneće rešenje u roku od 48 časova od prijema prigovora i dostaviti ga podnosiocu prigovora.

Ako izborna komisija usvoji prigovor, poništiće odluku ili radnju.

Ako izborna komisija po prigovoru ne doneše rešenje u rokovima predviđenim ovim zakonom, smatraće se da je prigovor usvojen.

Član 50.

Protiv rešenja izborne komisije, pa i onog kojim je usvojen prigovor, može se izjaviti žalba nadležnom opštinskom sudu u roku od 24 časa od dostavljanja rešenja.

O žalbi se odlučuje u sednici veća.

Izborna komisija dužna je da sudu dostavi odmah, a najkasnije u roku od 12 časova sve potrebne podatke i spise za odlučivanje.

U postupku zaštite izbornog prava, sud shodno primenjuje odredbe zakona kojim se uređuje postupak u upravnim sporovima.

Odluka po žalbi doneće se najkasnije u roku od 48 časova od prijema žalbe sa spisima.

Odluka doneta u postupku po žalbi je pravosnažna i protiv nje se ne mogu podneti zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke, niti zahtev za ponavljanje postupka, predviđeni Zakonom o upravnim sporovima.

Ako sud usvoji žalbu na rešenje kojim je odbijen prigovor odgovarajuća izborna radnja, odnosno izbori, ponoviće se najkasnije u roku od 10 dana od dana donošenja odluke.

Ako sud usvoji žalbu na rešenje kojim je prigovor usvojen, smatra se da odluka ili radnja nije rešenjem izborne komisije poništena.

7. Troškovi sprovođenja izbora

Član 51.

Sredstva za sprovođenje izbora i finansiranje izborne aktivnosti za izbor odbornika obezbeđuju se u budžetu jedinice lokalne samouprave.

Sredstva za finansiranje izborne aktivnosti raspodeljuju se predlagачima kandidata na način utvrđen aktom skupštine jedinice lokalne samouprave.

Na podneske i radnje u izbornom postupku ne plaća se taksa.

8. Primena propisa o izboru narodnih poslanika

Član 52.

Odredbe Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", broj 35/2000) o biračkim spiskovima, organima za sprovođenje izbora, o kandidovanju, o nazivu, utvrđivanju i proglašenju izbornih listi, biračkim mestima, o obaveštavanju građana o predloženim kandidatima, o zabrani trajanja izborne propagande i objavljivanju prethodnih rezultata ili procene rezultata izbora, izbornom materijalu, glasanju, utvrđivanju i objavljivanju rezultata izbora, neplaćanju poreza i doprinosa za sredstva koja se isplaćuju kao naknada za rad lica u organima za sprovođenje izbora i kaznama, shodno se primenjuju na izbor odbornika, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

9. Konstituisanje skupštine jedinice lokalne samouprave

Član 53.

Skupština jedinice lokalne samouprave konstituiše se u roku od 20 dana od dana izbora odbornika.

Mandat odbornika počinje da teče danom potvrđivanja mandata.

Potvrđivanje mandata odbornika vrši se na osnovu uverenja o izboru odbornika i izveštaja izborne komisije o sprovedenim izborima.

Na konstitutivnoj sednici skupštine jedinice lokalne samouprave obrazuje se komisija od tri člana radi utvrđivanja saglasnosti uverenja o izboru za odbornika i izveštaja izborne komisije.

Na osnovu izveštaja komisije iz stava 4. ovog člana, lice koje predsedava konstitutivnom sednicom skupštine jedinice lokalne samouprave, konstatiše da je izborna komisija podnela izveštaj o sprovedenim izborima i koja su uverenja o izboru za odbornike u saglasnosti sa tim izveštajem, čime je potvrđen mandat novoizabranim odbornicima.

III IZBOR PREDSEDNIKA OPŠTINE

Član 54.

Izbor, odnosno opoziv predsednika opštine, sprovodi se na osnovu shodne primene odredbi ovog zakona o izboru odbornika skupštine jedinice lokalne samouprave, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 55.

Kandidata za predsednika opštine mogu predložiti, posebno ili zajedno političke stranke, koje svojim potpisima podrži najmanje 3% birača u opštini.

Kandidata za predsednika opštine može predložiti i grupa građana koju svojim potpisima podrži najmanje 3% birača u opštini.

Član 56.

Opštinska izborna komisija će, najkasnije pet dana po isteku roka za predlaganje kandidata, utvrditi listu kandidata za predsednika opštine po azbučnom redu prezimena kandidata.

Na listi kandidata, uz lično ime kandidata, obavezno se navodi naziv predлагаča.

Član 57.

Podnositelj predloga kandidata za predsednika opštine može povući predlog najkasnije do dana utvrđivanja liste kandidata za predsednika opštine.

Svaki kandidat može odustati od kandidature do dana utvrđivanja liste kandidata za predsednika opštine.

Predlog se povlači, odnosno odustanak se izjavljuje u pismenom obliku.

Član 58.

Glasanje za predsednika opštine obavlja se glasačkim listićem koga priprema i overava opštinska izborna komisija.

Glasački listić sadrži:

- 1) naziv opštine;
- 2) oznaku da se glasa za izbor predsednika opštine;
- 3) redni broj koji se stavlja ispred imena kandidata;
- 4) ime i prezime kandidata, prema redosledu utvrđenom na listi kandidata, sa naznakom predлагаča.

Član 59.

Za predsednika opštine izabran je kandidat koji je dobio većinu glasova birača koji su glasali.

Ako ni jedan kandidat u prvom krugu glasanja ne dobije većinu glasova birača koji su glasali, u drugom krugu učestvuje dva ili više kandidata koji su dobili jednak i istovremeno najveći broj glasova.

Glasanje u drugom krugu obaviće se u roku od 15 dana, a izabran je kandidat koji je dobio najveći broj glasova.

Ako i u drugom krugu glasanja više kandidata dobije jednak i istovremeno najveći broj glasova, glasanje se ponavlja u roku od osam dana od dana utvrđivanja rezultata, sve dok jedan kandidat ne dobije najveći broj glasova.

Član 60.

Predsedniku opštine prestaje mandat pre isteka vremena na koje je izabran:

- 1) podnošenjem ostavke;
- 2) ako je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest meseci;
- 3) ako je pravosnažnom sudskom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 4) ako mu prestane prebivalište na teritoriji opštine;

- 5) gubljenjem državljanstva;
- 6) ako vrši poslove koji su zakonom određeni kao nespojivi sa funkcijom predsednika opštine;
- 7) u slučaju smrti;
- 8) opozivom;
- 9) u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Predsednik Narodne skupštine raspisuje u roku od 15 dana od prestanka mandata predsednika opštine izbore za predsednika opštine, ako do isteka mandata predsednika opštine nije ostalo manje od šest meseci.

Član 61.

Predlog za opoziv predsednika opštine mogu podneti, posebno ili zajedno političke stranke, odnosno grupa građana, koje svojim potpisom podrži najmanje 10% birača u opštini.

Predlog za opoziv predsednika opštine može podneti i skupština opštine većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

Vlada Republike Srbije može podneti predlog za opoziv predsednika opštine, ako oceni da se povereni poslovi ne obavljaju u skladu sa zakonom.

O predlogu za opoziv izjašnjavaju se birači neposredno, tajnim glasanjem.

Član 62.

Predsednik opštine je opozvan ako je za njegov opoziv glasala većina birača koja je glasala.

Član 63.

Odredbe ovog zakona o izboru i opozivu predsednika opštine primenjuju se na postupak izbora i opoziva gradonačelnika.

III KAZNENE ODREDBE

Član 64.

Novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara kazniće se za prekršaj politička stranka, koalicija odnosno druga politička organizacija ili drugo

pravno lice koje prikuplja potpise suprotno odredbi člana 23. stav 4. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u političkoj organizaciji ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 5.000 do 10.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i lice koje prikuplja potpise novčanom kaznom od 5.000 do 10.000 dinara.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 65.

Odredbe ovog zakona o izboru odbornika skupština jedinica lokalne samouprave i izboru predsednika opštine primenjujuće se od sprovođenja prvih narednih izbora za sve odbornike skupština jedinica lokalne samouprave u pojedinim ili svim jedinicama lokalne samouprave.

Odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS" broj 9/2002) o organima jedinica lokalne samouprave primenjujuće se od prvih narednih izbora za sve odbornike skupština jedinica lokalne samouprave u pojedinim ili svim jedinicama lokalne samouprave.

Član 66.

Odredbe čl. 120. do 162. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 49/99 i 27/01) koje se odnose na izbor odbornika skupštine opštine, primenjujuće se u slučaju sprovođenja dopunskih izbora za dosadašnji sastav skupština jedinica lokalne samouprave, a prestaju da važe danom raspisivanja izbora za sve odbornike skupština jedinica lokalne samouprave u Republici.

Član 67.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".